

УЗАГАЛЬНЕННЯ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ "ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ"

Анотація. Узагальнено підходи до визначення сутності фінансового планування. Розглянуто основні завдання фінансового планування. Визначено перелік вчених, які займались вивченням цього питання.

Аннотация. Обобщены подходы к определению сущности финансового планирования. Рассмотрены основные задания финансового планирования. Определен перечень ученых, которые занимались изучением этого вопроса.

Annotation. Approaches to the definition of the essence of financial planning were generalized. The basic tasks of the financial planning are considered. A list of scientists engaged in this question is.

Ключові слова: фінансове планування, фінансові стратегії, визначення фінансових ресурсів.

На сьогоднішній день економістам слід не просто орієнтуватися у внутрішній ситуації підприємства, а і бути проінформованим щодо ситуації, яка склалася в країні та в усьому світі. Підприємства можна забезпечити шляхом створення адекватної планової служби, завдяки якій можливо було б передбачати проблемні моменти та вирішувати їх до настання кризової ситуації.

Об'єктом дослідження в даній роботі є фінансове планування на підприємстві.

Предметом дослідження є процес складання, виконання та аналізу фінансових планів на підприємстві.

Метою статі є дослідження теоретико-методичних питань розроблення фінансових планів на підприємстві, а також розробка механізму покращення системи фінансового планування завдяки впровадженню бюджетування.

Для формування успішної роботи підприємства необхідно здійснювати не тільки довгострокове планування, але і детальну розробку оперативних, поточних планів за кожним підрозділом. Календарні плани конкретизують цілі і завдання підприємства, включають відомості про замовлення, забезпеченість їх матеріальними ресурсами, про сутність завантаження виробничих потужностей та їх використання з урахуванням терміну виконання кожного завдання. У них передбачаються витрати на реконструкцію потужностей, заміну обладнання, оновлення продукції, навчання працівників тощо.

Розглянувши різні джерела, необхідно зауважити, що кожен автор має свою думку щодо визначення поняття фінансового планування (таблиця).

Таблиця

Визначення фінансового планування

Автори	Визначення	Ключові ознаки
Бердар М. М. [1]	Процес розробки системи фінансових планів і планових показників із забезпечення розвитку підприємства необхідними фінансовими ресурсами і підвищення ефективності його фінансової діяльності в майбутньому	Процес підвищення ефективності
Ліхачова О. Н. [2]	Процес аналізу фінансової та інвестиційної політики, прогнозування їх результатів і впливу на економічне середовище підприємства; процес прийняття рішень про допустимий рівень ризику і вибір остаточних варіантів фінансових планів	Процес впливу на економічне середовище
Балабанов А. І., Балабанов І. Т. [3]	Процес вироблення планових завдань, складання графіка їх виконання, розробка фінансових планів і фінансових програм (фінансове прогнозування), забезпечення їх необхідними ресурсами і робочою силою, контроль за їх виконанням	Процес забезпечення необхідними ресурсами
Лапуста М. Г., Нікольський П. С. [4]	Процес розробки системи фінансових планів з окремих аспектів фінансової діяльності, що забезпечують реалізацію фінансової стратегії підприємства в майбутньому періоді	Процес забезпечення фінансової стратегії підприємства у майбутньому періоді
Онисько С. М., Марич П. М. [5]	Сукупність розрахунків щодо визначення грошових доходів і нагромаджень та спрямування їх на покриття запланованих видатків і затрат за різними сферами діяльності господарства відповідно до виробничих та інвестиційних потреб у плановому році	Спрямування на покриття запланованих видатків і затрат

Партін Г. О., Загородній А. Г. [6]	Розробка системи фінансових планів за окремими напрямками фінансової діяльності підприємства, які забезпечують реалізацію його фінансової стратегії у плановому періоді	Забезпечення фінансової стратегії у плановому періоді
Білик М. Д. [7]	Процес визначення обсягу фінансових ресурсів за джерелами формування і напрямками їх цільового використання згідно з виробничими та маркетинговими показниками підприємства у плановому періоді	Процес визначення фінансових ресурсів
Поддєрьогін А. М. [8]	Процес розробки системи фінансових планів і планових (нормативних) показників із забезпечення розвитку підприємства необхідними фінансовими ресурсами та підвищення ефективності його фінансової діяльності в майбутньому періоді	Процес забезпечення розвитку підприємства
Ф. Лі Ченг, Дж. І. Фіннерті [9]	Процес аналізу дивідендної, фінансової та інвестиційної політики, прогнозування їх результатів, вплив цих результатів на економічне середовище корпорації та прийняття рішень стосовно допустимого рівня ризику під час вибору проектів	Процес прогнозування

Таким чином, на основі таблиці, узагальнивши зазначене, можна резюмувати, що фінансове планування становить процес розробки та контролю системи фінансових планів, що охоплює всі сторони діяльності організації та забезпечує реалізацію фінансової стратегії і тактики на певний період часу. Можна стверджувати, що більшість дослідників наголошують на тому, що планування, в першу чергу, це процес. Також у деяких роботах у процесі вживання терміна "фінансове планування" мається на увазі фінансове прогнозування.

Необхідно зазначити, що найбільш точним є визначення сутності фінансового планування авторами Онисько С. М. і Марич П. М. – це сукупність розрахунків щодо визначення грошових доходів і нагромаджень та спрямування їх на покриття запланованих видатків і затрат за різними сферами діяльності господарства відповідно до виробничих та інвестиційних потреб у плановому році [5]. Дане визначення досить повно розкриває роль і завдання фінансового планування у діяльності підприємства, однак не містить такої важливої складової, як цільові установки проведення. Залежно від стадії життєвого циклу підприємства, кон'юнктури ринку, на якому воно функціонує, та інших факторів внутрішнього і зовнішнього середовища, цілі підприємств варіюються від необхідності уникнення банкрутства до розвитку та освоєння нових ринків.

Фінансове планування є обов'язковою складовою управління економікою. Фінанси висвітлюють усі напрями діяльності підприємства, а фінансове планування подає ці напрями діяльності у відповідних фінансових показниках, що застосовуються керівництвом для ефективного управління як економікою країни в цілому, так і окремим взятим підприємством [10].

Виявлення загальних потреб фінансового планування на підприємства у фінансових ресурсах, у такому об'ємі, що буде забезпечувати нормальну діяльність підприємства поряд з виконанням зобов'язань перед своїми кредиторами, такими, як банки бюджет тощо. Також фінансове планування слугує унеможливленню понаднормативних та понадпланових витрат фінансових ресурсів як за окремими підрозділами, так і за підприємством у цілому [11].

Наук. керівн. Полтніна О. П.

Література: 1. Бердар М. М. Фінанси підприємств : навч. посібн. / М. М. Бердар. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с. 2. Лихачева О. Н. Финансовое планирование на предприятии : учебн.-практ. пособ. / О. Н. Лихачева. – М. : ТК "Велби", 2005. – 264 с. 3. Балабанов И. Т. Основы финансового менеджмента : учебн. пособ. / И. Т. Балабанов. – М. : Финансы и статистика, 2006. – 480 с. : ил. 4. Лапуста М. Г. Современный финансово-кредитный словарь [Текст] / ред. М. Г. Лапуста, П. С. Никольский. – М. : ИНФРА-М, 2005. – 526 с. 5. Онисько С. М. Фінанси підприємств [Текст] : підручник / С. М. Онисько, П. М. Марич. – 2-ге вид., стереот. – Львів : Магнолія плюс, 2005. – 366 с. 6. Партін Г. О. Фінанси підприємств : навч. посібн. / Г. О. Партін, А. Г. Загородній. – Львів : ЛБІ НБУ, 2003. – 342 с. 7. Білик М. Д. Бюджетування у системі фінансового планування [Текст] / М. Д. Білик // Фінанси України. – 2006. – № 3. – С. 97–110. 8. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств : підручник [Текст] / кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – 4-те вид., перероб. та доп. – К. : КНЕУ, 2007. – 571с. 9. Ченг Ф. Ли. Финансы корпораций: теория, методы и практика / Ф. Ли Ченг, И. Джозеф Финерти ; пер. с англ. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 686 с. 10. Загорський В. С. Інноваційна стратегія підприємства та напрями її реалізації на сучасному етапі [Текст] / В. С. Загорський, О. Д. Вовчак // Регіональні перспективи. – 2000. – № 2. – С. 1–2. 11. Науменкова С. В. Использование методов количественного прогнозирования [Текст] / С. В. Науменкова, О. І. Глазун // Вісник Української академії банківської справи. – 2002. – № 1 (12). – С. 32–36.